

Schriftelijke Statenvragen van de Statenfractie van D66, ontvangen door het college van Gedeputeerde Staten op 30 juni 2025, betreffende 'Vervolg vragen over het programma DuurzaamDoor', en de antwoorden daarop zoals vastgesteld door het college van Gedeputeerde Staten op 9 september 2025 (3415029).

Inleiding

Op grond van artikel 23, lid 1 en 2 van het Reglement van Orde van Provinciale Staten van Flevoland, stelt de fractie van D66 de volgende schriftelijke vervolgvragen naar aanleiding van de beantwoording van de eerdere vragen met betrekking tot het programma DuurzaamDoor (documentnummer 3367943).

Vragen:

In de beantwoording stelt u dat de thema's van DuurzaamDoor inmiddels "structureel binnen ander provinciaal beleid en activiteiten zijn ondergebracht".

1. *Kunt u aangeven binnen welke specifieke beleidskaders, programma's of uitvoeringslijnen deze thema's momenteel zijn ingebed?*

Antwoord:

Het thema circulaire economie is geborgd binnen het [Economisch Programma 2023-2028](#) (programmaliijn 3) dat op basis van de Economische Visie 2030 is opgesteld. Hierin staat, onder andere, dat de provincie inzet op een circulaire economie: het stimuleren van de sectoren toekomstbestendige bouw en circulair agrofood middels randvoorwaarden, samenwerking, keteninitiatieven, projecten en financieringsinstrumenten. De provincie heeft in 2022 in samenwerking met andere overheden het [convenant Toekomstbestendig Bouwen](#) ondertekend. Circulair bouwen wordt daarnaast ingebed in bijvoorbeeld de [Woonagenda](#), [SAF](#), en [Woondeal](#).

Het thema duurzame en gezonde voeding is, onder andere, geborgd binnen de beleidskaders van de [Visie op de Landbouw 2050](#), waarin aandacht wordt gegeven aan een klimaatneutrale en circulaire productiewijze, gezond en veilig voedsel, een minimale milieubelasting en beslag op eindige voorraden, en een gezonde bodem en leefomgeving.

Het thema duurzame energie is geborgd binnen de beleidskaders van de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 uit 2021, die de basis is voor onze inzet op het gebied van opwek van hernieuwbare energie. In maart 2025 is Provinciale Staten geïnformeerd in een beeldvormende sessie over het [Energieperspectief Flevoland 2050](#). Dit perspectief biedt handvatten om te komen tot een robuust en toekomstbestendig energiesysteem in 2050, en is een deelproduct van landelijke afspraken over het integraal programmeren van het energiesysteem. Samenwerking met semi-overheden en maatschappelijke partners vindt plaats in de 'Energyboard Flevoland'. Het Energieperspectief is daarnaast een bouwsteen voor de Omgevingsvisie Flevoland 2050.

Het programma DuurzaamDoor was gebaseerd op samenwerking met diverse maatschappelijke partners.

2. *Op welke wijze wordt deze samenwerking met de oorspronkelijke partners voortgezet? En hoe verloopt deze samenwerking in de huidige praktijk?*

Antwoord:

Met ingang van 2026 voorziet de provincie niet langer in een financiële bijdrage en vervalt ook de coördinerende rol die de provincie de afgelopen jaren binnen het programma heeft vervuld. De verantwoordelijkheid voor de voortzetting van de samenwerking ligt vanaf dat moment bij de maatschappelijke partners zelf. Desalniettemin blijft de provincie betrokken en laat zij het consortium niet zomaar los: de samenwerking wordt voor de komende jaren voortgezet middels de uitgifte van de resterende programmagelden. In deze subsidies zijn uren opgenomen voor de penvoerders zodat zij de ruimte hebben om de benodigde overkoepelende projectcoördinatie uit te kunnen voeren. In de rol als subsidieverstrekker blijft de provincie budgethouder tot eind 2027.

Wanneer er in de toekomst projecten ontstaan waarin de provincie een relevante inhoudelijke meerwaarde kan leveren, kunnen wij overwegen of aansluiting op projectbasis wenselijk is. Dit zal echter niet meer de coördinerende rol omvatten die de provincie in het verleden heeft gevoerd. In de beantwoording van vraag 5 vindt u enkele voorbeelden van manieren hoe partners van DuurzaamDoor Flevoland nu al met de provincie samenwerken. Tot slot hebben wij de samenwerkingspartners via een brief opgeroepen om zich aan te sluiten bij andere provinciale instrumenten die mogelijkheden bieden voor de ondersteuning van duurzame initiatieven zoals [LEADER](#), de Regiodeals, [FVA](#), en andere Europese financieringsmogelijkheden zoals [Kansen voor West](#) of [Interreg](#).

3. Wat waren de kosten voor de provincie Flevoland gedurende de looptijd van het programma DuurzaamDoor? Graag ontvangen wij hierbij een uitsplitsing naar jaren, en eventuele bijdragen van partners of cofinanciering.

Antwoord:

Over de programmaperiode 2021-2024 heeft de provincie een financiële bijdrage geleverd ter waarde van € 207.137. Voor het overgangsjaar 2025 is daarnaast nog een bijdrage van € 57.853 beschikbaar gesteld. De partnerbijdrage is over deze periode vastgesteld op € 7.500 per partner. In onderstaande tabel vindt u de uitsplitsing naar jaren en bijdragen van partners. Aangezien de projecten van DuurzaamDoor Flevoland vaak meerdere jaren beslaan, is het uitsplitsen van projectmatige cofinanciering naar jaren complex. Meetbare cofinanciering die met bedrag benoemd is in de subsidiebegrotingen vanaf heden tot en met 2021 is opgeteld en komt voor deze periode uit op een totaal van € 343.398. De kosten van personele inzet door de provincie zijn hierin niet meegenomen.

Jaar	Provincie Flevoland	Partnerbijdrages	Cofinanciering (projectmatig)
(2025)	57.853	75.000	
2024	53.046	97.500	
2023	53.091	90.000	
2022	51.000	82.500	
2021	50.000	82.500	
Totaal (t/m 2021)	264.990	427.500	343.398

4. Welke concrete resultaten zijn tot op heden gerealiseerd binnen de beleidsprogramma's waarin DuurzaamDoor is opgegaan? Graag ontvangen wij een overzicht van uitgevoerde activiteiten en de daarmee behaalde resultaten die de functie of impact van het programma nu via andere beleidslijnen hebben overgenomen.

Antwoord:

Binnen het thema circulaire economie zijn verschillende activiteiten en resultaten gerealiseerd. Zo is op Urk in het kader van circulair water binnen de agrofood-industrie een continu lopend stakeholderproces gefaciliteerd ten behoeve van de watervoorziening. Er worden bijeenkomsten georganiseerd voor het tegengaan van de voedselverspilling in de primaire sector om knelpunten en kansen in kaart te brengen. De provincie spoort gemeenten en woningcorporaties actief aan om zich aan te sluiten bij het Convenant Toekomstbestendig Bouwen. Voor de winning van nutriënten en organische stof uit afvalwater voor de landbouw is het PPS-project KNAF ondersteund. De eerste resultaten zijn veelbelovend, wijzen op de mogelijkheid tot het sluiten van de nutriëntenkringloop en bieden ondergrond tot inspanning over het aanpassen van wet- en regelgeving op dit onderwerp. Tot slot zijn er maatregelen genomen tegen de verspreiding van Zeer Zorgwekkende Stoffen ter voorkoming van vervuiling, bijvoorbeeld het vermijden van het toepassen van walbeschoeiing in de beheergebieden.

Binnen het thema duurzaam en gezond voedsel zijn eveneens verschillende activiteiten en resultaten gerealiseerd. De provincie is actief betrokken bij regionale en interprovinciale samenwerkingen rondom voedsel, landbouw en bewustwording. Een belangrijk netwerk hierin is het IPO-ei, waaruit onder meer de Bean Deal en het programma Plant Protein Forward zijn voortgekomen ter opschaling en professionalisering van de consumptie van plantaardig eiwit. In het kader van plantaardig eiwit is er een subsidie uitgegeven voor onderzoek naar de rassenkeuze, teelttechnieken, verwerkingsmethoden, consumentenproducten en marktbenadering van Edamame-bonen op kleigrond. Hiermee heeft de provincie een leidende rol gehad in de ontwikkeling van deze keten. Ook wordt het programma Boerderijeducatie financieel ondersteund. Daarnaast is de provincie actief in meerdere andere voedselnetwerken zoals Voedsel Verbindt, Flevofood en Flevocampus waarin zij inzet op het versterken van de regionale voedselketen.

Tot slot is het thema duurzame energie in vergelijking met de andere thema's in de afgelopen jaren minder prominent aan bod gekomen. Dit is mede afhankelijk geweest van waar binnen het consortium energie en capaciteit zat om hier projecten op uit te voeren. Dit neemt niet weg dat het thema duurzame energie nadrukkelijk is geborgd binnen andere beleidslijnen van de provincie. Voor een inzicht in de concrete activiteiten en behaalde resultaten verwijzen wij naar de RES-monitor, Voortgangsrapportage Duurzame Energie 2022 en 2023, en de Voortgangsnotitie RES Flevoland 2025.

5. *Op welke wijze zijn de oorspronkelijke samenwerkingspartners betrokken bij de inbedding van de thema's uit DuurzaamDoor in ander beleid, en wat is hun reactie op deze inbedding? Deze partners vormden eerder een belangrijk onderdeel van de uitvoering en het draagvlak van het programma.*

Antwoord:

De oorspronkelijke samenwerkingspartners zijn op diverse manieren betrokken bij de inbedding van de thema's uit DuurzaamDoor Flevoland in ander beleid en activiteiten van de provincie. Voor het thema circulaire economie zijn de gemeente Noordoostpolder en Urk betrokken bij initiatieven met circulair water, Aeres Hogeschool bij het tegengaan van voedselverspilling, de gemeente Almere bij de winning van nutriënten en organisch stof uit afvalwater voor de landbouw. Voor het thema duurzame energie zijn de zes gemeenten en het waterschap betrokken bij het opzetten van de RES en vertegenwoordigd in de eerder genoemde Energyboard Flevoland. Daarnaast zijn deze partners, inclusief de Natuur- en Milieufederatie Flevoland, aangesloten bij de Flevolandse Energieagenda, een samenwerkingsverband waarin zij elkaar ontmoeten, hun netwerk versterken en kennis en inspiratie opdoen. Tevens zijn de Natuur- en Milieufederatie Flevoland en het Instituut voor Natuureducatie Flevoland ontvangers van provinciale boekjaarsubsidies.

Er heeft geen specifieke consultatieronde plaatsgevonden met de partners over hun reactie op deze inbedding. Uit bovenstaande informatie én het aanbod dat wij in onze reactiebrief hebben gedaan, blijkt wel dat veel partners structureel (kunnen) meedenken en participeren in de uitvoering van het brede provinciale beleid op deze thema's.